

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1103/2023
25.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Врховног јавног тужиоца КТЗ 577/23 од 09.10.2023. године, поднетом против правноснажних решења Основног јавног тужиоца у Врбасу КТО 266/20 од 25.08.2020. године и Основног суда у Врбасу Кв 360/21 од 10.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 25.10.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости Врховног јавног тужиоца КТЗ 577/23 од 09.10.2023. године, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Основног јавног тужиоца у Врбасу КТО 266/20 од 25.08.2020. године и Основног суда у Врбасу Кв 360/21 од 10.04.2023. године и предмет **ВРАЋА** Основном јавном тужиоцу у Врбасу на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног јавног тужиоца у Врбасу КТО 266/20 од 25.08.2020. године, одбијен је захтев адвоката Жарка Продановића, пуномоћника оштећене малолетне ББ, по службеној дужности ради плаћања приступа на саслушање у Основно јавно тужилаштво 03.03.2020. године у износу од 8.250,00 динара, увида у списе Основног јавног тужиоца 07.09.2020. године у износу од 7.500,00 динара и састав трошковника у износу од 4.125,00 динара, све у укупном износу од 19.875,00 динара.

Решењем Основног суда у Врбасу Кв 360/21 од 10.04.2023. године, одбијена је жалба постављеног пуномоћника малолетне оштећене ББ, адвоката Жарка Продановића изјављена против решења Основног јавног тужиоца у Врбасу КТО 266/20 од 25.08.2020. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је Врховни јавни тужилац под бројем КТЗ 577/23 од 09.10.2023. године, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 437. став 1. тачка 2) ЗКП

у вези члана 439. тачка 2) у вези члана 261. став 2. тачка 8) ЗКП и члана 261. став 4. ЗКП и члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица, са предлогом да Врховни суд побијана решења укине или преиначи у складу са законом.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости, браниоцу окривљеног АА, адвокату Александру Медурићу, у смислу члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио је списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног суда основано се у захтеву за заштиту законитости Врховног јавног тужиоца указује да су доношењем побијаних решења о трошковима кривичног поступка, Основни јавни тужилац у Врбасу и Основни суд у Врбасу учинили повреде закона из члана 439. тачка 2) у вези члана 261. став 2. тачка 8) и члана 261. став 4. ЗКП и члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица.

Из списка предмета произилази да пуномоћнику малолетне оштећене ББ, по службеној дужности, адвокату Жарку Продановићу, нису исплаћени трошкови кривичног поступка настали у току истражног поступка пред Основним јавним тужиоцем у Врбасу и то ни од стране тужилаштва до подизања оптужног акта, ни од стране суда након подизања оптужног акта.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка.

Одредбом члана 261. став 2. тачка 8) ЗКП прописано је да трошкови кривичног поступка обухватају нужне издатке оштећеног и његовог законског заступника, као и награду и нужне издатке његовог пуномоћника.

Одредбом члана 261. став 4. ЗКП прописано је трошкови из става 2. тач. 1) до б) овог члана, као и нужни издаци постављеног браниоца (члан 76) и постављеног пуномоћника (члан 59. и члан 103. став 3), у поступку због кривичних дела за која се гони по службеној дужности, исплаћује се из средстава органа поступка унапред, и наплаћују се касније од лица која су дужна да их накнаде по одредбама овог законика. Орган поступка дужан је да све трошкове који су унапред исплаћени унесе у попис који ће се приложити списима.

Чланом 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица прописано је у ставу 1. да малолетно лице као оштећени мора имати пуномоћника од првог саслушања окривљеног, а ставом 2. истог члана прописано је да у случају да малолетно лице нема пуномоћника, њега ће решењем из реда адвоката који су стекли посебна знања из области права детета и

кривичноправне заштите малолетних лица поставити председник суда, као и да у том случају трошкови заступања падају на терет буџетских средстава суда.

Из цитиране законске одредбе произилази да пуномоћник малолетног оштећеног представља специфичну, својеврсну категорију пуномоћника који се одређује, односно поставља малолетном лицу као оштећеном по сили закона, са циљем посебне заштите његових интереса у кривичном поступку, одређеним чланом 1. став 3. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица, и под условима прописаним чланом 154. истог закона.

Правилним тумачењем одредбе члана 154. став 2. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица произилази да је њен смисао да се орган поступка обавезе да из својих средстава унапред исплати трошкове везане за постављеног пуномоћника малолетном оштећеном, те да ове трошкове не сноси малолетни оштећени, као заступано лице, односно његов законски заступник, с тим што ће коначна наплата ових трошкова (а на основу пописа унапред исплаћених трошкова који је дужан да приложи орган поступка) извршити на основу правила предвиђених у члановима 263. до 265. ЗКП, када ће одређено лице бити обавезано на њихову исплату или ће бити одређено да ови трошкови коначно падају на терет буџетских средстава.

Сходно изнетом, правилним тумачењем одредби члана 261. став 2. тачка 8) и члана 261. став 4. ЗКП, а све у вези члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица и имајући у виду специфично својство постављеног пуномоћника малолетном оштећеном лицу, Врховни суд налази да су побијане одлуке донете уз повреду закона како се то основано захтевом за заштиту законитости Врховног јавног тужиоца указује.

Због учињених повреда закона, Врховни суд је усвојио захтев за заштиту законитости Врховног јавног тужиоца као основан, укинуо побијана решења и предмет вратио Основном јавном тужиоцу у Врбасу на поновни поступак и одлучивање, да би се, имајући у виду примедбе изражене у овој пресуди, у поновном поступку донела правилна и јасна и на закону заснована одлука.

Из напред наведених разлога донета је одлука као у изреци на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Милена Рашић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**